

פרוטוקול מס' 23/ב

מישיבת ועדת הכנסת ניום שלישי, ט"ז
אדר תשי"ג (3.3.1953) בשעה 10.00

ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת

נר כ"ו:

חברי הוועדה:

- ד. בר-רב-האי - היו"ר
- י. אורי
- ב. אזניה
- י. בר-יהודה
- ק. כהנא
- א. רזיאל-נאור
- י. ניצני
- מ. נורוק
- ד. צברי

טוזמנים:

ט. רוזטי - מזכיר הכנסת

סיף אל-דין אלזועבי

ח ט"ו:

- ש. גרידי
- י. הרדי
- מ. וילנר
- סאלח חסן ח'ניפס
- א. כלפון
- ש. לודנץ
- א. סטופ
- ח. דונין
- י. רפאל
- י. שמירא
- י. דימלט

א. סורי-הדיון בתקציב

טדר-היום:

ב. תשלום עבור טלפונים של
חברי-הכנסת.

א. סדר-הדיון בתקציב:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

נשארו 3 שבועות עד לפגרת הפסח, ואנו נצטרך להייה את הדיון בתקציב בשבוע של 23 ו-25 למרץ. על-כן, נראה לי, כי דוקא השנה נוכל להתחיל בסדר החדש, שדנו בו בשבוע שעבר. היינו: נסיים את הדיון בתקציב ההכנסה ונאשר אותו, עד ל-31 למרץ, ואילו בתקציב ההוצאות נדון אחר פגרת הפסח. עד לאישור תקציב ההוצאות, תוכל הממשלה להוציא חלק מסוים של התקציב - לפי הצעה אחת, חלק ה-12 של התקציב הקודם, ולפי הצעה שניה, חלק ה-12 של התקציב הנוכחי. הצעה שלישית אוטרת, חלק ה-12, בתוספת מסוימת. יפוי-כח זה ייכלל בחוק תקציב ההכנסה.

י. בר-יהודה:

לדעתי יש לקבוע כלל לגבי אופן הוצאת הכספים על-ידי הממשלה עד לאישור תקציב ההוצאה. אין לבוא בהצעה כזו מדי-פעם-בפעם, - עלינו לקבוע את הנוהג בענין זה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

זהו חלק של חוק התקציב ולא של התקנון.

כרגע עלינו להחליט כמה זמן יוקצב לדיון הכללי בתקציב ההכנסה. לאחר הדיון הכללי, יועבר התקציב לוועדת הכספים, ואחר-כך יוחזר אלינו עם הסתייגויות, בשבוע שבין 23 ו-25 למרץ, לאישורה של המליאה.

אחר-כך יתחיל הדיון בתקציב ההוצאות, לפי קבוצות משרדים. בישיבה הקודמת עמדנו על קבוצות אלה, ואינני חושב שיש להוציא את לשכת נשיא המדינה, הכנסת ומשרד מבקר המדינה, וליצור מהם קבוצה מיוחדת, מכיון שבדבר כזה יגרור אחריו דיון, שלא היה עד כה. אני מציע להתרכז עמה, קודם כל, בסדר-הדיון בתקציב ההכנסה.

י. בר-יהודה:

אינני מסכים שנקבל החלטות רק בתקציב ההכנסה. אני מציע לסכם את כל הדיון בכל סדר-הדיון בתקציב, ועלינו להחליט על 3 בעיות: קביעת זמנים, אופן חלוקת הדיון לפי קבוצות ואיזון קבוצות, מה יהיה גודל ההוצאות עד לאישור תקציב ההוצאות.

אני מציע להקציב לדיון בתקציב ההכנסה 12 שעות. יש לזכור כי זהו הדיון על המדיניות הפיסקאלית והכלכלית של הממשלה.

אשר לקבוצות - אני מוכן לצרף את לשכת נשיא המדינה, הכנסת ומשרד מבקר המדינה לכל קבוצת משרדים אחרת, כגון: משפטים. אך אינני יכול להסכים לכך שהם יצורפו לשלושת המשרדים החשובים ביותר: משרד ראש הממשלה, משרד החוץ ומשרד הבטחון. כן אני מציע להפריד את משרד החינוך והתרבות מכל קבוצה אחרת.

אשר להוצאות עד לאישור התקציב - לדעתי, צריכה הקואליציה להיות מעוגנת בכך, בדיוק באותה מידה כמו האופוזיציה, שהתקציב יוגש בזמן, ולדעתי אמצעי הלחץ היחיד של הכנסת על הממשלה, שתביא את התקציב בזמן, הוא על-ידי אי-האפשרות שלה להוציא כספים עד לאישורו של התקציב. אינני מסכים לכך, שוועדת הכספים תחליט מדי פעם בפעם, כיצד תנהג הממשלה עד לאישור התקציב. אני מוכן להסכים לכך, שנחליט שהממשלה רשאית להוציא כל חודש החלק ה-12 של התקציב הקודם בתוספת מסוימת.

טדרי-הדיון בתקציב

ב. אזניה:

אני מוכן להסכים לכך שיוקצבו 10 שעות לדיון הכללי באו"ם ההכנסה. יש כמובן לזכור, כי ועדת הכספים תתחיל סייך - עוד לפני גמר הקריאה הראשונה - לדון בתקציב. אך אני מבקש להגיע להסדר בקשר להסתייגויות. (י. ב-יהודה: במסר לי על-ידי חבר הכנסת ציזלינג, כי בדרך-כלל חבר-כנסת, אשר אינו חבר בוועדת הכספים, מגיש את הסתייגותו לוועדה, וזו מחליטה אם יש מקום להגישה לכנסת ואם לאו). לדעתי, אין להסתמך במסגרת זו, ועל-כן, אני מציע לקבוע זמן מסוים לכל סיעה גם בקריאה שניה ושלישית. אם נעשה כן, תבחר לה כל סיעה את אותן ההסתייגויות, אשר היא חאה בהן חשיבות מיוחדת ראשונה, ואותן תנסק, תוך מסגרת הזמן שהוקצב לה.

י. בר-יהודה:

אני מציע לקבוע שאין להסתייג על סעיפי משנה, וההצבעה תיערך על הסעיפים הכלליים. אשר לוועדת הכספים - זו תהליט, אם יש לקבל הסתייגויות של חברי-כנסת שאינם חברים בוועדת הכספים, או אם אין לקבלן.

לדעתי, אם נקבל את הצעתו של חבר-הכנסת אזניה, ונקבע זמן מוגבל לקריאה השניה והשלישית, נסרס על-ידי-כך את כל המושג של "הסתייגות".

ב. אזניה:

אני עומד על-כך שנקבע זמן לכל סיעה לנסק הסתייגויותיה. שנית, בקשר להוצאות - אני מציע שהממשלה תהיה רשאית להוציא חלק ה-12 מן התקציב החדש, כל חודש, עד לאישור תקציב ההוצאות, וכאן אני מציע - ועומד על הצעתי - כי התקציב הזה יאושר עד ל-30 לינואר.

אשר לקבוצות. אני מוכן לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה ולהפריד את משרד החינוך והתרבות ממשרדים אחרים, אבל איני מסכים לכך, שתהיינה יותר מחמש קבוצות משרדים.

י. אורי:

אני מסכים להצעה להקציב לדיון 10 שעות. אינני מסכים לכך, שיצופו את משכת הנשיא, הכנסת ומשרד מבקר המדינה לקבוצת משרדים אחרת. לדעתי, יש לדבר עליהם לפני כל משרד אחר.

אשר להסתייגויות. אקדם כל הצעה, שיש בה משום הגבלת ההסתייגויות, כי דיבויין של אלה, מוריד את כבודה את הכנסת.

ט. רוזטי:

באנגליה בדרך ה"ספיקר" את ההסתייגויות, והוא מחליט את איזו מהן יש לנסק.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני מציע להקציב לכל סיעה, להנמקת הסתייגויותיה, מחצית מן הזמן שעמד לרשותה בדיון הכללי. ברור שהכנסת צריכה להחליט על יפוי-כוח לממשלה להוציא כספים עד לאישור תקציב ההוצאה. אך על אופן הוצאתם צריך להיות סעיף בתקציב התקציב אשר יונש על-ידי ועדת הכספים.

י. בר-יהודה:

אני מציע להקציב לקבוצת המשרדים, לשכת נשיא המדינה, הכנסת ומבקר המדינה שעה אחת בדיון הכללי. בצורה זו יוכלו חברי הכנסת לדבר תחילה על משרדים אלה, והוויכוח לא יהיה ממשך מדי.

ה ו ח ל ט

ועדת הכנסת מאשרת את הצעת ועדת-המשנה לתקנון שהדיון בתקציב יתנהל בנפרד בתקציב ההכנסה ובתקציב ההוצאה.

תקציב המדינה יוגש לכנסת לא יאוחר מ-1 לפברואר בכל שנה. הדיון בחלק ההכנסה שבו יסתיים ויאושר על-ידי הכנסת לא יאוחר מ-31 למרץ.

לדיון הכללי בתקציב ההכנסה של המדינה יוקצו 10 שעות.

להסתייגויות בתקציב ההכנסה תקבל כל סיעה מחצית מן הזמן אשר קיבלה לצורך הדיון הכללי.

הכנסת תחליט - על-פי הצעת ועדת הכספים אשר תכלול בחוק התקציב - על אופן-הוצאת הכספים על-ידי הממשלה, עד לאישור תקציב ההוצאות, אשר יאושר - לאחר כל הקריאות - עד ל-30 ליוני.

הקריאה הראשונה בתקציב ההוצאות תתנהל לפי חלוקה של 6 קבוצות משרדים, ולכל אחת מהן יוקצו הזמן דלהלן:

1. לשכת נשיא המדינה, הכנסת, משרד מבקר המדינה. - 1 שעה
2. משרד ראש הממשלה, משרד החוץ ומשרד הבטחון. - 7 שעות
3. מאוצר, פיתוח, משרד החקלאות, משרד העבודה, תחבורה (כולל דואר), מסחר ותעשייה. - 7 שעות
4. דתות, משפטים, פנים, משטרה. - 3 שעות
5. חינוך ותרבות. - 3 שעות
6. בריאות וסעד. - 3 שעות

החשוב להנמקת ההסתייגויות לכל קבוצת משרדים ייעשה כדלקמן:

- א. בקבוצות 2 ו-3 תקבל כל סיעה חמש וחצי דקות לכל חבר.
- ב. בקבוצות 4, 5 ו-6 תקבל כל סיעה 3 דקות לכל חבר.

ב. תשלום עבור שיחות טלפוניות של חברי הכנסת:

באם יכול יו"ר הוועדה למסור לנו על תוצאות פגישתו עם שר הדואר?

י. בר-יהודה:

נפגשתי עם שר הדואר, ועלי להפגש עוד עם מנהל משרד הדואר. אני מציע לחכות לתוצאות

היו"ר ד. בר-רב-האי:

פגישה זו.

הישיבה ננעלה בשעה 11.30

=====